

Opiskelijamäärien vaikutukset tutkintokoulutuksen toteuttamiseen

Yhtymähallitus 10.09.2024 § 143
274/12.00.01.01/2024

Valmistelija

Kuntayhtymän johtaja

Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä järjestää koulutusta Koulutuskeskus JEDUn seitsemässä toimipisteessä. Hallintosäännön 12 §:n yhtymähallitus päättää toimipistepaikkakuntien koulutusaloista perustutkintojen osalta.

Ammatillisen koulutuksen toimintaympäristö on muuttumassa ja Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymän on reagoitava näihin muutoksiin. Laadukkaan ammatillisen koulutuksen ylläpitäminen vaatii rohkeita ja harkittuja muutoksia sekä sopeutumista tuleviin rahoitus- ja väestökehityshaasteisiin. On tiedostettava ammatillista koulutusta koskevat hallituksen kehysriihessä päättämät säästöt ja vuoden 2026 rahoituslainsäädännön muutokset.

Laadukkaan ammatillisen koulutuksen toteuttaminen jatkossakin vaatii koulutuksen järjestäjältä sekä rakenteellisia että toiminnallisia muutoksia. On suunniteltava toimintaa siten, että käytettävissä olevat resurssit kohdennetaan mahdollisimman tehokkaasti ja tarkoituksenmukaisesti. Strategisia päätöksiä on tehtävä. On päätettävä, mitä tutkintoja ja tutkinnon osia järjestetään käytettävissä olevien opiskelijavuosien puitteissa. Toimintaa on suunniteltava siten, että käytössä olevat resurssit kohdennetaan tarkoituksenmukaisesti ja tehokkaasti, jotta voidaan toteuttaa laadukasta ammatillista koulutusta vastaamaan oppivelvollisten sekä koulutus- ja oppisopimuksella opiskelevien ja alueen elinkeinoelämän tarpeisiin.

Rahoitettava opiskelijavuosimäärä on ylitetty viime vuosina. Opiskelijavuosia leikataan noin 250 Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymältä. Tulevaisuudessa ei saada lisärahoitusta ylitettyihin opiskelijavuosiin. Rahoitettava opiskelijavuosimäärä tulee olemaan noin 2600 opiskelijavuotta. Oppivelvollisten koulutusta rahoitetaan täysimääräisesti jatkossakin. On kriittisesti tarkasteltava, miten jatkossa käytetään myönnettävät opiskelijavuodet. Leikkaus tulee kohdentumaan hakijoihin, joilla on jo ennestään suoritettuna perus- tai korkea-asteen tutkinto.

Koulutuskeskus JEDUssa tarjotaan samoja koulutusaloja useammalla paikkakunnalla. Haasteen aiheuttavat pienet koulutusalat, joissa vetovoima ja hakijamäärä on pieni. Tämä lisää kustannuksia huomattavasti, kun tarvitaan useita samanlaisia kalliita oppimisympäristöjä ja opetusresurssit on varattava useammalle paikkakunnalle. Laadukkaan opetuksen turvaamiseksi on tarpeen keskittää pienten alojen koulutuksia.

Oppivelvolliset opiskelevat pääsääntöisesti enemmän oppilaitoksen oppimisympäristöissä ja aikuiset enimmäkseen työelämässä. Oppivelvollisille tarvitaan oppimisympäristöjä, missä he voivat harjoitella ennen työelämässä tapahtuvaa oppimista.

Jos koulutuksen vetovoima on huono oppivelvollisten osalta, koulutukset keskitetään yhdelle tai kahdelle paikkakunnalle elokuusta 2025 ja osittain tammikuusta 2026. Jatkavien opiskelijoiden osalta heidän koulutuspaikkansa säilyy samana koulutuksen loppuun saakka. Näin

pystytään mahdollistamaan laadukasta koulutustoimintaa alueen oppivelvollisten tarpeisiin.

Koulutusaloja voidaan toteuttaa kahdella, joissain tapauksissa kolmella, paikkakunnalla niin pitkään kuin olemassa oleva oppimisympäristö mahdollistaa laadukkaan opetuksen eikä tarvitse tehdä investointeja oppimisympäristöön ja aloittavien oppivelvollisten määrä on vähintään 10. Keskittäminen yhdelle tai kahdelle paikkakunnalle tehtäisiin elokuusta 2025 ja osittain tammikuusta 2026 lähtien. Vaikka koulutusaloja keskitetään, koulutusta tarjotaan koko Koulutuskeskus JEDUn alueella yhteistyössä alueen elinkeinoelämän kanssa koulutus- ja oppisopimuksella alueen yritysten tarpeisiin.

Siikalatvan alueelle ollaan kehittämässä ja käynnistämässä uudenlaista koulutusmallia yhteistyössä alueen yritysten kanssa. Koulutustoiminta tulee tapahtumaan tiiviissä yhteistyössä, osittain samoissa tiloissa yritysten kanssa koulutus- ja oppisopimuksella. Koulutustoiminnan kehittämiseen haetaan rahoitusta Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskukselta (JOTPAIta). Rahoitusta haetaan puhtaan siirtymän, teollisen puurakentamisen ja työn ohessa opiskelun mallin pilotointiin.

Opiskelijoiden yhteishaku tapahtuu Opintopolun kautta. Koulutuksen järjestäjän tulee tallentaa ja julkaista toteutuksensa, hakukohteensa ja oppilaitostietonsa 20.9.2024 mennessä vuoden 2025 yhteishaun osalta. Opetushallitus julkaisee haun 27.9.2024, jolloin hakukohteet tulevat näkyviin Opintopolkuun. Koulutuskeskus JEDUssa on tiedettävä, mitä koulutusaloja tarjotaan eri paikkakunnilla.

Strategisten muutosten toteuttaminen varmistaa, että Koulutuskeskus JEDU säilyy laadukkaana ja vetovoimaisena koulutuksen järjestäjänä sekä oppivelvollisten opiskelijoiden että alueen elinkeinoelämän näkökulmasta. Koulutuskeskus JEDU vastaa näin tehokkaasti tulevaisuuden haasteisiin ja säilyttää paikkansa alueen johtavana ammatillisen koulutuksen tarjoajana.

Asiantuntijana kuullaan Koulutuskeskus JEDUn rehtori Tuija Huovista.

Esittelijä

Kuntayhtymän johtaja Matti Väänänen

Päätösehdotus

Yhtymähallitus päättää Koulutuskeskus JEDUn pienten koulutusalojen osalta seuraavaa:

- Elintarvikealan perustutkintokoulutus jatkuu Haapavedellä. Tehostetaan työelämäyhteistyötä alueen yritysten ja ravintola- ja catering-alan kanssa.

- Kone- ja tuotantotekniikan perustutkinto jatkuu kaikilla kolmella paikkakunnalla (Haapavesi, Kalajoki ja Nivala) toistaiseksi.

- Luonto- ja ympäristöalan perustutkinto siirtyy matkailualan yhteyteen Kalajoelle elokuusta 2025 alkaen.

- Media-alan ja kuvallisen ilmaisun perustutkinnon lähiovetus keskitetään Ylivieskaan elokuusta 2025 alkaen. Yhteistyötä tiivistetään Ylivieskan Akustiikan kanssa.

- Puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan perustutkinto keskitetään Oulaisiin elokuusta 2025 alkaen. Vaativan erityisen tuen osalta (diagnoosi) tutkinto-opiskelijat ohjataan Luoville.

- Puutarha-alan perustutkinto, Haapavesi. Etsitään yrittäjää puutarha-alan oppimisympäristön vetäjäksi. Oppivelvollisia opiskelijoita puutarha-alalla on nyt yhteensä neljä (4).
- Puuteollisuuden perustutkinnon lähiopetusta tarjotaan vain Kalajoella elokuusta 2025 alkaen.
- Rakennusalan perustutkintokoulutus jatkuu kolmella paikkakunnalla eli Haapavedellä, Niva-lassa ja Kalajoella, jos aloittavia oppivelvollisia on vähintään 10 opiskelijaa elokuussa 2025.
- Ravintola- ja catering-alan perustutkintokoulutusta järjestetään Haapavedellä ja Nivalassa elokuusta 2025 alkaen. Jos paikkakunnalla on alle 10 opiskelijaa toisena peräkkäisenä vuonna, kyseinen koulutusala yhdistetään yhdelle paikkakunnalle.
- Sähkö- ja automaatioalan perustutkintokoulutus jatkuu Haapavedellä ja Nivalassa.
- Taideteollisuusalan perustutkinto, sisustusrakentaminen keskitetään Kalajoelle ja Nivalaan elokuusta 2025 alkaen. Sisustusneuvoyryhmä voidaan aloittaa elokuussa 2025 jos hakijoita on vähintään 10. Käsityöohjaajan koulutusta ei aloiteta toistaiseksi.
- Tekstiili- ja muotialan perustutkinto keskitetään Nivalaan elokuusta 2025 alkaen.
- Tieto- ja viestintätekniikan sekä Liiketoiminnan perustutkinnon osalta koulutus keskitetään Ylivieskaan, kun Centrian tilat saadaan remontoitua, elokuussa 2025 tai tammikuussa 2026.
- Tuva-koulutus keskitetään elokuusta 2025 Nivalaan, Ylivieskaan ja Kalajoelle.
- TuvaE ja TELMA jatkavat Haapavedellä.
- Sosiaali- ja terveysalan perustutkinnon osalta jatkuvan haun kautta hakeutuvat opiskelijat keskitetään Oulaisiin elokuusta 2025 alkaen.

Päätös

Käydyn keskustelun aikana Mikko Hyvärinen esitti, että asia palautetaan valmisteluun. Esitystä kannattivat Jukka Puoskari ja Marjatta Seppä.

Yhtymähallitus päätti yksimielisesti, että asia palautetaan jatkovalmisteluun.

Yhtymähallitus kuuli asiantuntijana rehtori Tuija Huovista, joka poistui kokouksesta ennen päätöksentekoa.

Puheenjohtaja keskeytti kokouksen lounaan ajaksi klo 11.33–12.10.